

Ikt. sz.: 49/2020

2019. ÉVI MUNKAJELENTÉS

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

A Komáromi Klapka György Múzeum Komárom régészeti és történeti emlékeinek gyűjtője, néprajzi hagyományainak, elsősorban a Felvidékről áttelepítettek, s idővel itt megtelepült családok életmódjának kutatója, a valaha élt komáromi képzőművészek emlékeinek ápolója, s a tevékenységéhez kapcsolódó szakirodalom gyűjtője.

Elsődleges feladata, hogy széles körben végzett kutatási eredményeit, a kulturális és a szellemi örökség javait kiállítások és kiadványok, múzeumpedagógiai foglalkozások, könyvtára és kutatószolgálat révén megismertesse Komárom lakosaival, a gyermek-és ifjúsági korosztállyal, az egyes szakterületek kutatóival és a nagyközönséggel. További feladata, a felsőoktatásban tanulók részére széles körű szakmai segítség nyújtása.

Történelmi adottságai miatt, rendezvényein keresztül, céljának tekinti a két Komárom szellemi egységesülését, s ennek érdekében együttműködik mindkét város közművelődési, közgyűjteményi intézményeivel, politikamentes civil egyesületeivel, helytörténeti és néprajzi kutatóival.

Munkatársai és önkéntesek segítségével végzi kiállítási tevékenységét, amelyhez a két város lakossága segítségével végzi gyűjtőmunkáját, s ezért működésével mindkét Komárom és környékük lakossága érdeklődésére számot tart. (Jóváhagyta Komárom Város Képviselő-testülete 129/2013 (2013.06.20.) számú határozatában).

SZEMÉLYI ÁLLOMÁNY

2018. december 31-én lejárt Számadó Emese múzeumigazgató 5 éves igazgatói megbízatása. A kiírt vezetői pályázat eredményeként Számadó Emesét nevezte ki a Képviselő-testület 2019. január 1-től, újabb 5 évre a múzeum igazgatójává.

A Múzeumban 2019. december 31-én főállásban 3 szakdolgozó (Számadó Emese régész-történész/múzeumigazgató, Pokorny Gábor történész-tárlatvezető, Horváth Krisztina Margit műtárgyvédelmi asszisztens-múzeumpedagógus), valamint Burai László és Ölveczky Balázs tárlatvezetők voltak állományban. Az év folyamán időszakos jelleggel 3 további tárlatvezető-takarító munkatárs dolgozott a főépület folyamatos, a tengerészeti gyűjteménynek és a római kőtárnak pedig a szezonális nyitva tartásának biztosítására. Továbbá György Károlyné ny. könyvtárigazgató folytatta a múzeumi könyvtár felvitelét a Textlib Integrált Könyvtári Rendszerbe, mellyel tovább bővült az on-line katalógusunkban elérhető könyvek száma.

Önkéntesként Horsa Istvánné látja el az általa gyűjtött és 1997-ben a Múzeumnak ajándékozott felvidéki néprajzi gyűjtemény kezelését, aki azonban mindannyiunk sajnálatára és megdöbbenésére 2019. december 6-án elhunyt.

Önkéntes munkaerőként Kozenkow Ferenc látta el a Czibor Zoltán Emlékszoba tárlatvezetői teendőit.

Szintén önkéntesként segíti a Múzeum munkáját az egyes helytörténeti kiállítások előkészítésében Turi Zolt, a NAV Pénzügyőr és Adózástörténeti Múzeum munkatársa, valamint dr. Fehér Tamás szőnyi születésű jogász, helytörténeti kutató.

Iskolai közösségi szolgálat keretében Érsek Selina (Széchenyi István Szakközépiskola, Komárom) és Török Ignác Bálint (Révai Miklós Gimnázium és Kollégium, Győr) 11. osztályos tanulók segítették rendezvényeinket.

Szakmai gyakorlatra Ábrahám Zsolt Tamást, a Pázmány Péter Katolikus egyetem történelem szakos hallgatóját, valamint Burucs Juliannát, az ELTE régészhallgatóját fogadtuk.

MÚZEUMI MUNKA

1. **Régészeti szakfeladatok:** Törvényi változás alapján, területi, városi múzeumként saját jogon tervásatásokat és régészeti megfigyeléseket végeztünk.
2. **Kiállítások szervezése:** Az állandó kiállítások frissítése, karbantartása mellett 1996-tól, a főépület megnyitása óta kerül sor időszakos kiállítások megrendezésére, melynek keretében Komárom történetével, néprajzával, képzőművészetével és régészetével kapcsolatos kiállításokat rendezünk. Ezek a kiállítások több hónapos előkészületet (gyűjtőmunka, forgatókönyvírás stb.) igényelnek és igyekszünk hozzájuk egy-egy katalógust is megjelentetni. A gyűjtőmunkába a múzeum dolgozói mellett a Múzeumbarát Kör tagjai, helytörténészek és felhívásaink során Dél-és-Észak-Komárom lakosai is bekapcsolódnak.
3. **Kutatók fogadása:** A múzeum gazdag helytörténeti könyvtára és adattári állománya külső kutatók számára, helyben olvasásra nyitva áll. A régészeti gyűjtemény feldolgozását az ELTE BTK Régészettudományi Intézetének hallgatói végzik szakdolgozat és PhD-dolgozat keretében.
4. **Pályázatírás/Támogatás:**
 - 4.a. **A Múzeum 2019-ben az alábbi pályázati támogatást kapta:**
 - NKA: 207134/00362 számú pályázati támogatás: 1.700.000 Ft, abból 2019-ben átutalt: 850.000 Ft: Tervásatás a Legiotábor területén
 - Komáromi Közgyűjteményi Közalapítvány: műtárgyvásárlások, könyvbeszerzés: 478.790 Ft (Sped-Depo Kft.: 200.000 Ft-os alapítványi támogatása felhasználásával)
 - Komárom Város Polgármestere KP/1097-211/2019 számú támogatása, kiadvány elkészítéséhez: 300.000 Ft
 - 4.b **A Múzeum 2017-ben kapott, 2018-ra átnyúló pályázati támogatása**
 - NKA: 207134/00342 számú pályázati támogatás: 2.100.000 Ft, abból 2019-ben utalt: 1.100.000 Ft: Tervásatás a Legiotábor területén
 - 4.c. **Az Önkormányzat által 2019-ben megnyert, Múzeumot érintő pályázatok:**
 - Emberi Erőforrások Minisztériuma, Kubinyi-program: 9.245.500: Guide Hand alkalmazás az új múzeum állandó kiállításában (2020-ra áthúzódó)
 - 4.c. **Egyéb, természetbeni támogatások:**
 - Sped-Depo Kft.: távolsági műtárgyszállítások megoldása
 - Komáromi Városgazda Kft.: helyi szállítások, technikai problémák megoldása
 - 4.d. **A Múzeumi adminisztrációhoz az Önkormányzat Intézményigazgatási és Pályázatíró Osztályának és a Pénzügyi Osztály munkatársainak pótolhatatlan munkája**
5. **Fejlesztések előkészítése:** a 2017-ben megkezdett „Brigetio Öröksége Látogatóközpont és a Limes-pályázathoz kapcsolódó fejlesztések kidolgozásának folytatása

GYŰJTEMÉNYI MUNKA

1. Gyűjteménygyarapítás:

a) Régészeti feltárás útján

- Tervásatás:

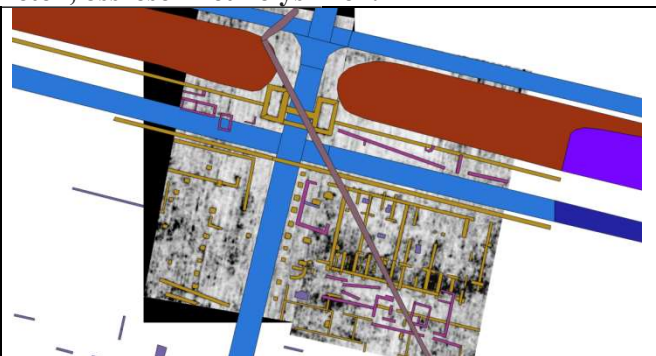
1. Komárom/Szőny – Stadion út:
2019.06.04.-10.10.: 70 nap

Ásatásvezető: Bartus Dávid, Számadó Emese régészek

Leletanyag: ...19134..... db (kerámia, fém, üveg, bélyeges téglák, faragott kő)+ .207. db érem

A múzeum és az ELTE Régészettudományi Intézete 2019. július 1. és szeptember 20. között egy megelőző feltárást és egy tervásatást végzett, az NKA 207134/00362 számú pályázata és Komárom város Önkormányzata megbízásából, Komárom/Szőny, Stadion út lelőhelyen, a római kori legiotáborban, a leendő Régészeti Park területén, összesen két helyszínen.

Az első feltárt helyszín a legiotábor északi főkapuja, a porta praetoria volt, melynek területén 1941-ben már zajlott egy kisebb ásatás Radnóti Aladár vezetésével, aminek során a kaputornyok egy részét feltárták, azonban ennek dokumentációja teljesen elveszett. A feltárás előtt elvégeztük a terület magnetométeres és talajradaros geofizikai felmérését, aminek eredményeképpen a táborkapu elhelyezkedése és alaprajza pontosan meghatározható volt.

A geofizikai felmérés értelmezése

A geofizikai eredmények alapján tűztük ki az északi szelvényt 600 m²-en (20 x 30 m), majd elvégeztük a felszín gépi és kézi humuszolását. Ezután feltártuk a porta praetoria két kaputornyát, valamint a köztük elhelyezkedő kapunyílást. A feltárt táborkapu szerkezete igazolta a geofizikai mérések eredményeit. Mind a kaputornyok, mind az azokat összekötő kapunyílások masszív kőalapozással rendelkeztek, a felmenő falakból azonban mindössze néhány kváderkő maradt a helyén. A tornyok belső szerkezetéről így kevés információval rendelkezünk, a nyugati toronyban egy későbbi átépítés nyomait sikerült azonosítanunk, a keleti toronyban pedig egy masszív meszes réteget találtunk, ami egy átépítéshez, vagy esetleg a torony lebontásához kapcsolható.

Az északi szelvény

A déli szelvény

Szintén ebből a kaputornyóból került elő több mint egy tucat kő katapultgolyó. A kapu belső szerkezetének feltárását megnehezítette egy újkori csatorna, amit a kapunyíláson vágtak keresztül. Ennek ellenére sikerült feltárnunk a kapunk keresztülvezető via praetoria kőlapokkal fedett útfelületének egy részét, valamint az erre merőleges, szintén részben kőlapokkal fedett via sagularis egy szakaszát. A kaputornyok mindkét oldalán azonosítottuk a táborfalak kiszedett helyeit, amelyek a tornyok északi, külső sarkaihoz csatlakoztak keletről és nyugatról.

A másik megnyitott, 300 m²-es (10 x 30 m) felület az előzőtől déli irányban 25 m-re volt és kelet felé 5 m-rel volt elcsúsztatva. Itt szintén a via praetoria felületét sikerült megtalálni, valamint a radarfelvételeken jól látszó, a via praetoriát két oldalról szegélyező oszlopsor bázisai közül ötöt. Ezen kívül a területen két késő római/népvándorláskori sírt találtunk az út keleti oldalán lévő porticusba vágva, valamint egy késő római kori mészégető kemencét tártunk fel.

Murmillo

Leletanyag szempontjából a fentebb említett katapultgolyók mellett egy kőből faragott domborműtöredék emelkedik ki, ami egy mellvértes alak töredéke.

A via praetoria mellől egy árokból került elő egy murmillo gladiátor jó minőségű bronz szobra.

Emellett említésre méltó, hogy a mészégető kemence betöltéséből és a kemence környékéről több tucat késő római érem került elő.

A feltárás során a területet a hagyományos régészeti dokumentáció eszközei mellett egy DJI Phantom 4 típusú drónnal folyamatosan fotóztuk és videóztuk, valamint a feltárás fotó 3D feldolgozását is megkezdjük. A hagyományos ásatási napló mellett a feltárást minden nap videonaplóban rögzítettük, összesen mintegy 8 órányi hang és képanyagot készítve.

2019. július 24-én nyílt napot tartottunk az ásatáson, melyre közel 200 érdeklődő volt kíváncsi. Bartus Dávid ásatásvezető tájékoztatását drónos felvételekkel illusztráltuk, melyet TV-n lehetett megtekinteni.

Látogatók a nyílt napon

A nyílt napot követő kiállítás megnyitó fő attrakciója a porta praetoria formájú torta volt.

2019. szeptember 21-én, a Kulturális Örökség Napján egész napra megnyitottuk az ásatást a látogatók előtt és egyéneknek, csoportoknak egyaránt vezetések tartottunk. Ezen a napon 250 fő látogatta meg az ásatást.

Torta

Vezetés a Kulturális Örökség Napjain

Ezen kívül nyáron 3 táborozós, szeptemberben 4 iskolai csoportot fogadtunk az ásatáson, összesen 180 fővel.

A feltárás végén a terület nehezen megközelíthető részeit, illetve a sérülékeny épületelemeket kézzel visszatemetjük, majd a fennmaradó részen munkagéppel végeztük el a visszatemetést, október 10-én.

- Régészeti megfigyelések:

1. Komárom/Koppánmonostor: INZI építése:
Időpont: 2019. 03. 07 – 2019. 05.02.=23 nap
régész: Számadó Emese (MA) és Simon Bence (MA)
Leletanyag: nincs
2. Komárom/Koppánmonostor: SK 2. ütem építése
Időpont: 2019. 03. 14: 1 nap
régész: Számadó Emese (MA)
Leletanyag: nincs
3. Komárom/Herkálypuszta, Ulánus temető
Időpont: 2019. 03. 22: 1 nap
régész: Számadó Emese (MA), Polgár Balázs (MA, HM HIM)
Leletanyag: lócsontvázak
4. Komárom, Szőny, 9-11., 5. és 19. római menettáborok: terepbejárás és műszeres lelőhelyfelderítés
2019. 04.06 = 1 nap
régész: Számadó Emese (MA) és Szabó Máté (MA, Pécsi Tudományegyetem)
Leletanyag: 33 db
5. Komárom, Csillagerőd, optikai kábel
Időpont: 2019.04.29-05.02.: 3 nap
régész: Számadó Emese (MA)
Leletanyag: nincs
6. Komárom/Szőny, Bocska tó, lakóépület
Időpont: 2019. 07.29-30. = 2 nap
régész: Simon Bence (MA), Barna Ferenc (MA), Pupnik László (MA)
Leletanyag: 138 db
7. Komárom/Szőny, MoLaRi mérőpontok
Időpont: 2019.08.14 = 1 nap
régész: Számadó Emese (MA), Bartus Dávid, (MA), Simon Bence (MA)
Leletanyag
8. Komárom/Szőny, Legiotábor: műszeres lelőhelyfelderítés
Leletanyag: 192 db.
9. Komárom/Szőny, Egressy út : új lakóház építés
Időpont: 2019.08.... és 09. 02: = 2 nap
régész: Simon Bence (MA) és Számadó Emese (MA)
Leletanyag: nincs
10. Komárom/Szőny, Ady Endre utca 59.: új lakóház építés
Időpont: 2019. 09. 02: = 1 nap
régész: Számadó Emese (MA)
Leletanyag: nincs
11. Komárom/Szőny, Petőfi út 92.: engedély nélküli alapás
Időpont: 2019. 09. 10: = 1 nap
régész: Számadó Emese (MA)
Leletanyag: ...6 db.....

12. Komárom/Szőny, MOL-lakótelep, optikai kábel létesítése
Időpont: 2019.09.27 -12.11 = 30 nap
régész: Számadó Emese (MA)
Leletanyag: 68 db
13. Komárom, Bem József utca: 66 lakásos társasház építés, 2. ütem
Időpont: 2019.10.07 -10. = 4 nap
régész: Számadó Emese (MA)
Leletanyag: nincs
14. Komárom/Szőny, Egressy utca: új lakóház
Időpont: 2018.10.14. = 1 nap
régész: Számadó Emese (MA)
Leletanyag: nincs
15. Komárom/Dunapart – kikötőépítés előtti tűzszerészeti vizsgálat
Időpont: 2019.10.22. = 1 nap
régész: Számadó Emese (MA)
Leletanyag: nincs
16. Komárom/Szőny, MOL ltp.: MoLaRi bekötés
Időpont: 2019.11.11 = 1 nap
régész: Számadó Emese (MA)
Leletanyag: 10 db...
17. Komárom/Szőny, Ifjúság utca.: MoLaRi bekötés
Időpont: 2019.11.15 = 1 nap
régész: Számadó Emese (MA)
Leletanyag: 7 db
18. Komárom/Szőny, Szabadság út végén lévő kishídnál
Időpont: 2019.11.18-19. = 2 nap
régész: Számadó Emese (MA)
Leletanyag: nincs
19. Komárom/Szőny, Békesor, optikai kábel létesítése
Időpont: 2019.11.30. = 1 nap
régész: Számadó Emese (MA)
Leletanyag: nincs
20. Komárom/Szőny, Gróf Zichy utca, optikai kábel létesítése
Időpont: 2019.12.05-12.08. = 4 nap
régész: Számadó Emese (MA)
Leletanyag: nincs
21. Komárom/Szőny, Szennyvíztelep bővítése (áthúzódik 2020-ra)
Időpont: 2019.12.03-12.19. = 12 nap
régész: Számadó Emese (MA)
Leletanyag: nincs

-Egyéb:

- Időpont: 2019.08.13-16: Herkálypusztai temető, lósír részbeni feltárása, 1 db lócsontváz kiemelése, HM HIM és a tatai Kuny Domokos Múzeum együttműködésével
leletanyag: 7 db

-Műszeres lelőhely-felderítés

- Időpont: 2019.08.15.= 1 nap
- régész: Dr. Vida István régész (MNM) és segítői: legiotábor területén
leletanyag: 516 db.

a) Gyarapodás vásárlás útján:

Történeti gyűjtemény: 35

Fotó gyűjtemény: -

b) Gyarapodás ajándékozás útján

Képzőművészeti gyűjtemény: 7

Történeti Gyűjtemény: 604

Fotó Gyűjtemény: 1327

2. Nyilvántartás: 2019. december 31-ig.

leltározás: a szakleltárkönyvbe

- **régészeti leltárkönyvekbe:**
.....20319.....db tárgy 2019. évi gyarapodás:
- **történeti –tárgyi leltárkönyvbe:**
helytörténeti: 118... tárgy + ...521....dokumentum
tengerészeti: ...3... tárgy+...18..fotó +...3...dokumentum
- **fotó leltárkönyvbe:**...1327... db (tárgyévi gyarapodás)
- **képzőművészeti leltárkönyvbe:**8... db tétel
- **gyarapodási naplóba:**52..... tétel
.....11.... tétel régészeti
.....2..... tétel képzőművészeti
.....37....tétel történeti
.....8.....tétel fotó

2019-ben a következő személyek ajándékozták meg a Komáromi Klapka György Múzeumot személyes tárgyaikkal, dokumentumaikkal, fényképeikkel, bútorokkal: Ábrahám Zsolt Tamás, Bakulár István, Béres Elemérné, Bilkó Istvánné, Bálint Ferenc, Borbély László, Borda Márton, Boross István, Bugyik Ferencné, Eichinger Jánosné, Fehér Tamás, Hegedüs Gyuláné, Herczeg Csaba, Hojka Jánosné, Horváth Miklósné, Hrala Gyula, Kecskés Ágnes, Kecskés Júlia, Legát István, Lőrincz Ferencné, Mahovics Antal, Marcsa Lajosné, Márkiné Tárnok Eszter, Miklós Józsefné, Mikolasek Zsófia, Nagy Éva, Nagy József, Nagy Mária, Nagyné Szabó Lenke, Óváriné Furján Rita, Ölveczky Viktorné, Pintér Zsuzsanna, Salamon István, Sági Józsefné, Soponyai István, dr. Szekeres György, Szurmay Judit, dr. Szűcs Alíz, Szűcs Béla Albert, Tarics Péter, Turcsik Katalin, Turi Zsolt, dr. Vida István, Vizkelety Gábor, Vizkelety Noémi, Zachar Imre.

Múzeumi anyag kölcsönzése:

Hosszabb időre:

- Római kori tárgyak a Komáromi Fürdő bejáratához
- Római kori tárgyak az ELTE Rektori termébe
- Római kori tárgyak a komáromi Városházára (Jegyzői iroda)
- Komáromi gályarabok falfaragvány a szőnyi református egyháznak
- Református kiállítás tablói az egyháznak

2019. évben rövid időszakra:

Komáromi Értéktár tablók rendezvényekre

4. Adattári munka: leltározásra került: 32... tétel

ebből: történeti: 11... db
régészeti:21..... db

5. Könyvtári munka

- tárgyévi gyarapodás: összesen ...390.. db, ebből vásárlás: ...80.. db

6. Műtárgyvédelem:

TISZTÍTÁS: 19717 db (régészeti) + 25 történeti + 728 numizmatika + 39 néprajz

KONZERVÁLÁS: 19717 db (régészeti) + 728 numizmatika + 39 néprajz

RESTAURÁLÁS: 108 db régészeti + 728 numizmatika + 14 néprajz

A MNM Országos Restaurátor és Restaurátorképző Központtal kötött hosszú távú szakmai együttműködés keretében elvégzésre kerültdb néprajzi tárgy tisztítása, restaurálása

7. Raktárrendezés

- A MOLAJ-i óvodában kapott helyiségekben folyamatos a raktárrendezés, elsősorban a nagy mennyiségű régészeti leletanyag átláthatóvá és mozgathatóvá tétele miatt.

- 2019-ben az Igmándi erődbe szállított kisebb, ill. a kőtár udvarán lévő feliratos, ábrázolásos kőfaragványokat elhelyeztük az erődnek a kőtárral szemben felszabadult helyiségeiben, a Monostori Erőd Nonprofit Kft. jóváhagyásával.

8. Revízió/digitalizáció

2019-ben a Képzőművészeti anyag revízióját végeztük

2019-ben ...391.... fotó és dokumentum digitalizálását végeztük el

KÖZMŰVELŐDÉS

KIÁLLÍTÁSOK

1. Állandó kiállítások:

- Régi kiállítások:

Kiállítás címe	Helyszíne	Rendezés	újrarendezés	látogatók száma 2019
Brigeti kincsei Klapka György Emlékezete	Kelemen László utcai főépület	1996;2004 2012	2016	2949
DDr. Juba Ferenc magyar tengerészettörténeti kiállítása	Városháza alagsora	1987	2008 (bővítés)	743
Lapidarium Brigetionense – római kőtár	Igmándi erőd	1965	1993	1407
Czibor Zoltán emlékszoba Komáromi Labdarúgócsillagok Fala	Városi Sporttelep	2001 2013	2013 2017: bővítés	34877

2.Időszaki kiállítások a Kelemen L. u. 22. szám alatt

2019. január 25: Képzőművészeti kiállítás megnyitója. Megnyitotta: Prof. Kőnig Frigyes festőművész, a Magyar Képzőművészeti Egyetem rector emeritusa. A tárlaton bemutattuk a Szamódy Zsolttól NKA-s pályázat keretében 2018-ban megvásárolt 20 db fotót is.

2019. április 26-án Komáromi csataképek címmel nyitott kiállítást Hermann Róbert történész, a szabadságharc 170. évfordulója tiszteletére.

2019. július 24-én nyílt meg a tatai Kuny Domokos Múzeum kiállítása, Vitányvár feltárásáról. A tárlatot dr. Schmidt Mayer Richard régész, a múzeum igazgatója nyitotta meg.

2019. november 29-én nyitottuk meg a Kossuthok című kiállítást, az észak-komáromi Duna Menti Múzeum, a ceglédi Kossuth Múzeum, Hermann Róbert, az Aradi Múzeum és Hrala Gyula közreműködésével, Kossuth Lajos halálának 125. évfordulójára. A kiállítást Reznák Erzsébet történész, a Kossuth Múzeum igazgatója nyitotta meg.

Időszaki kiállítások más helyszínen

2019. szeptember 7-én nyílt meg a Szőnyi Művelődési Házban a brigetiói kutatásokat bemutató táblókiállítás.

Időszaki kiállítások külföldön

- 2018. 12.05-én Galántai Honismereti Múzeumban nyílt meg a Duna Menti Múzeummal közös kiállításunkat, **Az érzelem biológiája, Selye János élete** címmel, a kiállítás 2019 márciusában zárt.

KÖZMŰVELŐDÉSI RENDEZVÉNYEK

Az év folyamán több közművelődési célú rendezvénnyel vártuk az érdeklődőket.

2019. február 6.: Megemlékezés Zsolt Béla emléktáblájánál, halálának 70. évfordulóján. Emlékbeszédet tartott: Paszternák Antal, az Észak-Komáromi Zsidó Hitközség elnöke. Résztvevők száma: 25 fő

2019. február 23-án, az Idegenvezető Világnapján, Számadó Emese Rauscher György festőművész világába, az 1920-as évekbe kalauzolta az érdeklődőket, vetítettképes előadással, a múzeum főépületében voltak. Résztvevők száma: 30 fő

2019. április 18-án átadásra került a Vitézség Kerékpárútja, mely az 1849. évi komáromi és környéki csaták főbb helyszíneit egy-egy táblával jelöli. Ezen a napon a közel 70 km-es útvonal egy részét, az ötletgazda, dr. Mikolasek Sándor vezetésével, Számadó Emese és Pokornyi Gábor tájékoztatásával végigkerékpároztuk. A táblákat Számadó Emese írta és Hermann Róbert lektorálta. Résztvevő: 30 fő.

2019. április 25-én a Komáromi Napok keretében a Duna Menti Múzeummal közösen megrendeztük a „Nec art, nec marte” vetélkedőt tartottunk a Duna Menti Múzeumban, 4 x 4 fős általános iskolás csapat részvételével. A múzeumot György Károlyné képviselte a zsűriben.

2019. április 25-én, a Komáromi Napok keretében rendeztük meg a **Tavaszi hadjárat és Komárom** című 28. Történelem Konferenciát a Monostori Erődben, amely egyben együttműködő partnerünk is volt. Résztvevő: 100 fő.

2019. április 26-án, a a Duna Menti Múzeummal közösen megrendeztük a „Mérőföldkövek” című konferenciát a Duna Menti Múzeumban. A konferencián Számadó Emese és Pokornyi Gábor is előadást tartottak.

2019. április 26-án a Tengerész emlékműnél tartottunk megemlékezést a Magyar Tengerészek Egyesülete, a Magyar Honvédség Budapesti Nyugállományúak Klubja Hadihajó Tagozata és az Osztrák-Magyar Haditengerészet Hagyományörző Baráti Társaság részvételével. Résztvevő: 100 fő

2019. április 27-én a Czibor Zoltán Városi Sporttelepen megtartottuk a **Komáromi Labdarúgó Csillagok** szokásos találkozóját és ennek keretében időszakos kiállításként a Komáromi Olajmunkás történetét mutattuk be. A megnyitón Számadó Emese ismertette a futbalcsapat történetét. Résztvevő: 50 fő.

2019. június 22-án csatlakoztunk a Múzeumok Éjszakája országos rendezvénysorozathoz. A rendezvényen, a szabadságharc 170. évfordulóján, a tudományos kutatásokból és az irodalmi forrásokból ismert, Komáromhoz köthető érdekes történeteket ismerhettek meg az érdeklődők, rövid, szórakoztató színházi jelenetek formájában a rendezvényünkön. Így hallhatnak többek között Damjanich lábtöréséről, Görgei sebesüléséről, a bakonyi zsványok tetteiről, Klapka és Haynau állítólagos találkozásáról. A programok 18, 20 és 22 órakor kezdődtek. Résztvevők: 151 fő

A Kőszűz

A császári dzsidások

A császári dzsidások

Neuvirth János bakonyi zsvány

Lebstück Mária

Damjanich János lábtöréssel

A sebesült Görgei

Haynau és Klapka „találkozása”

2019. július 24-én nyílt napot tartottunk az ásatáson. Résztvevők: 200 fő

2019. augusztus 31-én, a Czibor Emlékév kapcsán, a Czibor Zoltán Emlékszobában fogadtuk Czibor Iriszt és Czibor Erzsébetet, Czibor Zoltán lányait, Ramon Alfonsedát, a Barca Öregfiúk elnökét, valamint Kocsis Sándort és Kubala Lászlót, Czibor Zoltán néhai csapattársainak gyermekeit.

2019. szeptember 21-én a Kulturális Örökség Napjaihoz csatlakozva nyílt napot tartottunk a legiotáborban. Az érdeklődőket Számadó Emese, Pokornyi Gábor és Ölveczky Balázs tájékoztatta a 2019. évi ásatási eredményekről, ill. meghallgatták Számadó Emese előadását a Sporttelepen, A római limesről. Résztvevők: 250 fő

2019. október 24-én, a a Múzeumok Őszi Fesztiválja országos programsorozathoz csatlakoztunk az "Egy újabb nap a múzeumban" című rendezvényünkkel, melyet Pompeii emlékének szenteltük, mivel 1940 éve pusztult el a Vezúv kikörése következtében. Az érdeklődők meghallgathatták Számadó Emese, Burai László, Pokornyi Gábor, Ölveczky Balázs és Horváth Krisztina Margit előadásáiból képet alkothattak a katasztrófáról és a pompeii életéről. Résztvevők: 80 fő

2019. november 14-én Valentinianus császárra emlékeztünk a MOL lakótelepen lévő emlékművénél. Az idei emlékbeszédet Prof. Klára Kuzmova régész, a Nagyszombati Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára tartotta. Résztvevő: 100 fő

2019. november 26-án, Ady Endre halálának 100. évfordulója tiszteletére emlékműsort rendeztünk az Egressy Béni Alapfokú Művészeti Iskolával közösen, az iskola Egressy termében. A zenés irodalmi est szereplői: Gábor Klára, Ambrus Ákos, Szűcs József, Musitz Áron, Vadász Attila, Varga Tamás, Menyhárt László és a zeneiskola ütő kamaraegyüttese, tagjai: Csordás Tamás, Hántai Balázs, Joó Bence, Méri Martin, Sánta Balázs és Török Ignác Bálint voltak. A forgatókönyvet Rédli Margit és Számadó Emese írta. Háttérkutatást Rabi Lenke, Pokornyi Gábor és Ölveczky Balázs végezték. Felkészítő tanárok: Chrystu Olimpia, Prágay Marianna és Menyhárt László. A technikai háttérrel Balogh Tamás és Török Csaba biztosította. Résztvevő: 100 fő

2019. december 10-én mutattuk be a Városháza dísztermében, a Komáromi csataképek 1848/49 című könyvet, amely a szabadságharc komáromi és környéki csatáinak képi ábrázolását tartalmazza. A reprezentatív albumot Hermann Róbert történész állította össze. Résztvevő: 100 fő

MÚZEUMBARÁT KÖR

- **január 29.:** Ratimorsky Piroska régész, Észak-Komárom: Ásatások az észak-komáromi Kossuth téren 2011-ben. Résztvevő: 110 fő
- **február 26.:** Szamódy Zsolt fotóművész, Tatabánya: Fal és függöny mögött, Kína. Résztvevő: 110 fő
- **március 26.:** Dr. Padányi József dandártábornok és dr. Négyesi Lajos ezredes: A herkálypusztai temető kutatása. Résztvevő: 100 fő
- **május 27.:** Kirándulás az észak-komáromi Öreg- És Újvárba, Gráfel Lajos vezetésével. Résztvevő: 52 fő
- **május 31:** Látogatás a bezárt Lengyárba, Vass János vezetésével. Résztvevő: 52 fő
- **június 25-én** Budapestre kirándultunk, ahol megtekintettük az Aquincumi Múzeumot, a Dohány utcai Zsinagógát és a Kerepesi temetőt

- **szeptember 24:** Kemény Krisztián levéltáros-történész (HM HIM): "Úgy határozta a sors: hogy küzdelmeinket bevégezzük." A komáromi kapituláció, 1849. szeptember 27. - október 4. című előadása. Résztvevő: 120 fő
- **október 17:** Számadó Emese: Holokauszt sorsok, Komárom. Résztvevő: 120 fő
- **október 22:** Cseri Zoltán geográfus (ELTE TTK, Természetföldrajzi Tanszék): Egy isten árnyékában: A Vezúv
- **november 5:** Zeidler Miklós, PhD. (egyetemi docens, ELTE BTK): A magyar-csehszlovák határkérdés a két világháború között. Az Észak- és Dél-Komáromi Múzeumbarát Kör első közs rendezvénye a Duna Menti Múzeum dísztermében

MÚZEUMPEDAGÓGIA

2019. május 18: Múzeumok majálisa, Nemzeti Múzeum, Budapest. Számadó Emese, Horváth Krisztina Margit, Pokornyi Gábor és Dobosi Linda sokrétű foglalkozásokat tartottak minden korosztálynak. Technikai segítő: Török Csaba. Résztvevő: 150 fő

2019. május 24: Mozaik Múzeumtúra Roadshow. Délelőtt az Arany 17-ben, délután az Igmándi erődben. Délelőtt Számadó Emese (Higiénia a római korban) és Burai László (A római hadsereg) tartottak prezentációkat. Résztvevők: előadások: 6 csoport, 246 fővel.

Közben Horváth Krisztina Margit múzeumpedagógus vezetésével, Pokornyi Gábor történész, Dobosi Linda régész, Simon Ferencné és Füßy Józsefné tárlatvezetők, továbbá önkéntesek: Varga Attila régész, baptista lelkész és Beer Zsuzsanna segítségével: papír alakú freskó puzzle és eredeti freskó puzzle, színező, pontösszekötő, matricás játék, latin szókereső stb. óvodások, általános és középiskolások részére, valamint „Láss-alkoss-gyarapíts: a Duna mentenövény- és állatvilága az őskortól napjainkig” címmel tartott foglalkozást Jancsár Mónika, a Duna Menti Múzeum munkatársa. Volt még ékszerkészítés újrahasznosított anyagokból, Süle Erikával és római istenek festése, Hidvégi Petrával. Résztvevők: 198 fő.

Emellett a Bábusi bábszínház előadásában Andromeda és Perszeusz című árnyjátékot tekinthették meg a gyerekek. Résztvevők: 188 fő.

Délután az Igmándi erődben a Familia Gladiatoria hagyományörző csoport előadását nézhették meg az érdeklődők. Folytatódott a múzeumpedagógiai kavalkád, valamint az érdeklődőknek a római kőtárban és az erődben tartottuk rendhagyó idegenvezetést. Résztvevők: 135 fő.

Egész nap, 9 órától 17 óráig, 7 csoportban, összesen 50 fő fordult meg az Igmándi erődben kialakított szabaduló szobában.

2019. június 8-9: Miénk a vár című rendezvényen részvétel, a Vajdahunyad várban (Budapest): Számadó Emese, Horváth Krisztina Margit, Pokorny Gábor és Dobosi Linda sokrétű foglalkozásokat tartottak minden korosztálynak. Technikai segítő: Török Csaba. Résztvevő: 650 fő

2019. július 20.: Számadó Emese, Horváth Krisztina és Pokorny Gábor, valamint a közösségi munkát végző Érsek Selina foglalkozásokat tartottak a Csobbanó Fesztiválon a Brigetio Gyógyfürdőben. Résztvevők száma: 210 fő

SZAKMAI KIRÁNDULÁSOK

2019. október 25-30-ig Számadó Emese Erdélybe látogatott, ahol az aradi és a sepsiszentgyörgyi múzeummal alakított ki jó kapcsolatot. Az Aradi Múzeum Komplex a november 29-én nyílt Kossuthok című kiállításhoz is hozzájárult.

TUDOMÁNYOS FELDOLGOZÓ – PUBLIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

Konferenciák és – nem saját szervezésű – előadások, beszédek, megnyitók

SZÁMADÓ EMESE, régész, történész

Előadások:

- február 18: *Komáromi Értéktár*. Előadás a Petőfi S. Á. Iskolában. (50 fő)
- február 23.: *Rauscher György csodálatos világa*. Előadás az Idegenvezetők Viágnapján
- március 8.: *Bihari István amatőr festőművész kiállításának a megnyitása*. Monostori erőd. (25 fő)
- március 14.: *Ünnepi beszéd* Mocsán. (100 fő)
- március 20: *Római kori higiénia* című előadás Tatabányán, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár Öko estjén. (25 fő)
- március 25: *Komáromi Értéktár*. Előadás a Bozsik József Á. Iskolában. (45 fő)
- április 1.: *Komáromi Értéktár*. Előadás a Jókai Mór Gimnáziumban (40 fő)
- április 2.: *Híres komáromiak*. Előadás az Észak-Komáromi Múzeumbarát Körben. (80 fő)
- április 17.: *Akkor és most*. Gábor László fotókiállításának megnyitása a Petfi iskolában (100 fő)
- április 18: Vitézség kerékpárútja tábláinak átadásakor tájékoztató előadások. (30fő)
- április 26.: *A prostitúció komáromi vonatkozásai*. Mérőföldkövek konferencia, Észak-Komárom. (30fő)
- április 27: *A Komáromi Olajmunkás SE* kiállítás megnyitása a Czibor Zoltán Sporttelepen. (50 fő)
- április 30. : *Az 1919. május 1-jei komáromi áttörés története*. Előadás az Endresz Csoport konferenciáján. (100 fő)
- május 6.: *Komáromi Értéktár*. Előadás a Feszty Árpád Á. Iskolában. (25 fő)
- június 3. *Komáromi Értéktár*. Előadás a Dózsa György Á. Iskolában. (25 fő)
- június 12.: *A komáromi prostitúcióról*. Összefoglaló előadás a JAMK kötet megjelenésekor a Tatabányán, a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban. (25 fő)
- június 22: *Komárom a szabadságharcban* című előadás a Múzeumok Éjszakáján (2X3 = 6 alkalom, 151 fő)
- július 2: „*Reneszánsz étkezési kultúra*” – előadás a József Attila Megyei és Városi Könyvtár Olvasótáborában, Pilismaróton (30 fő)
- július 15: *Római istenek*. Rövid ismeretterjesztő előadás Tatabányán, nyári táborban (16 fő)
- szeptember 7: *Brigetiói kutatások című tablókiallítás* megnyitása Szőnyi Falunapon, a Művelődési Házban (200 fő)
- szeptember 21.: *Római limes* című előadás a Kulturális Örökség Napjain, a Stadion úti Sporttelepen (2 előadás, 80 fő)
- október 17: *Holokauszt sorsok, Komárom*. (120 fő)
- október 23.: *Komárom város szabályrendeletei, különös tekintettel a kéjelgési ügyre* – előadás a Fórum Kisebbségkutató Intézet konferenciáján, Somorján. (60 fő)
- október 24.: *Pompeii – avagy amit a Vezúv elpusztított*. Előadás a Múzeumok Őszi Fesztiválja keretében megrendezett, „Egy újabb nap a múzeumban” című rendezvényen (80 fő)
- november 6: *Emlékbeszéd a visszacsatolás 81. évfordulóján* (50 fő)

Publikációk:

Önálló:

- Számadó Emese. *A prostitúció komáromi vonatkozásai* – előtanulmány. JAMK Évkönyv.
- Számadó Emese: *Rauscher György festőművész*. Komáromi Klapka György Múzeum Katalógusai XXVIII. Komárom 2019
- Számadó Emese: *A kenyér* – foglalkoztató füzet 5-10 évesek részére a kenyérmúzeumhoz (Monostori Erőd Nonprofit Kft. kiadványa)
- Számadó Emese: *Szovjet évtizedek Komáromban*. Vezető és tanári kézikönyv. (Monostori Erőd Nonprofit Kft. kiadványa)
- Számadó Emese: *Várak, erődök, vitézek Komáromban*. Hadtörténeti kiállítás a Monostori erődben. Múzeumpedagógiai foglalkoztató (Monostori Erőd Nonprofit Kft. kiadványa)

Egyéb:

- Koltay Gábor: *Komárom 750*. Egy város két ország filmjénél szakértői feladatok ellátása
- Komárom Város Építészeti Osztálya részére adatok, háttéranyagok szolgáltatása, írás
- Értéktár Bizottság tagjaként az egyes ajánlás szükség esetén kidolgozása, tartalommal feltöltése
- Számadó Emese: *Vitézség kerékpárútja* információs táblák megírása, összeállítása

POKORNYI GÁBOR, történész

Előadások, szakmai munka:

- 2019. február 4. „*Komáromi hadifoglyok az első világháborúban*” című előadás megtartása a tatai Kuny Domokos Múzeum által rendezett „*Tudományos műhelyek Komárom-Esztergom Megyében VII.*” konferencián, Tata, 15-60 év közötti korosztálynak (58 fő)
- 2019. április 12. Szőnyi Bozsik József Általános Iskola helytörténeti vetélkedőjének zsűrijében való részvétel. Komárom-Szőnyi, 10 és 15 év közötti korosztálynak (32 fő)

- 2019. április 18: Vitézség kerékpárútja tábláinak átadásakor tájékoztató előadások az egyes tábláknál, Komárom, Szőny; 15 és 70 év közötti korosztálynak (30 fő)
- 2019. április 26. „Komáromi hadifoglyok az első világháborúban” című előadás megtartása az észak-komáromi Duna menti Múzeum által megrendezett „XXIII. Mérőldkövek” konferencián, Észak-Komárom, 15-60 év közötti korosztálynak (120 fő)
- 2019. május 18. Múzeumok majálisa keretében múzeumpedagógiai foglalkozások tartása, Nemzeti Múzeum, Budapest, 15-70 év közötti korosztálynak (150 fő)
- 2019. május 24. „Mozaik Múzeumtúra Roadshow” keretében múzeumpedagógiai foglalkozások tartása, Komárom, 15-65 év közötti korosztálynak (246 fő)
- 2019. június 8-9. „Miénk a vár” című rendezvény keretében múzeumpedagógiai foglalkozások tartása, Vajdahunyad vár, Budapest, 15-70 év közötti korosztálynak (650 fő)
- 2019. június 22. „Múzeumok Éjszakája” című rendezvényen való előadásban való részvétel (3x színdarab + 3 előadás= 6 db), 15-70 év közötti korosztálynak (151 fő)
- 2019. július 21. „Csobbanó fesztiválon” való közművelődési tevékenység (422 fő)
- 2019. szeptember 21. „Kulturális Örökség Napjai” keretében tájékoztató előadások tartása a brigetioi legiotáborban az ásatások eredményeiről, Komárom-Molaj, 15 és 60 év közötti korosztálynak (102 fő)
- 2019. szeptember 26. „1956 komáromi „főbűnösei” – a periratok alapján” című előadás megtartása a nyitrai állami levéltár észak-komáromi fióklevéltára által rendezett „Igazságot mindenkinek” című szakszimpóziumon, Észak-Komárom, 15-65 év közötti korosztálynak (138 fő)
- 2019. október 22. „Komárom politikai, gazdasági és kulturális változásai az 1920-as években” című előadás megtartása az „Államfordulatok és rendszerváltozások a 20. században” című TéKa által megrendezett nemzetközi konferencián 18-70 év közötti korosztálynak (110 fő)
- 2019. október 24. „Plinius feljegyzései” című előadás megtartása a „Pompeii – avagy amit a Vezúv elpusztított” Múzeumok Őszi Fesztiválja keretében, „Egy újabb nap a múzeumban” című a komáromi Klapka György Múzeum által megrendezett rendezvényen, Komárom, 14-70 év közötti korosztálynak (125 fő)
- 2019. november 18. „Komárom politikai, gazdasági és kulturális változásai az 1920-as években” című előadás megtartása a tatai Kuny Domokos Múzeum által rendezett „Tudományos műhelyek Komárom-Esztergom Megyében VIII.” konferencián, Tata, 15-60 év közötti korosztálynak (77 fő)

HORVÁTH KRISZTINA MARGIT, s. restaurátor, múzeumpedagógus

Előadások:

- 2019. 02.27 ELTE TTK Földrajz Tanszék. Földrajzi tartalmú ismeretek közvetítése számítógépes programok segítségével. 30 fő. 18-30
- 2019. 02. 18, 02. 25, 03. 04, 03.11: Bevezetés a restaurálás rejtelsei (pályaorientációs foglalkozások) (24 fő)
- 2019. 07.01. Tatabányai József Attila Művelődési ház. Katicabogarak a néprajzban. 3-14. (16 fő)
- 2019. június 22. „Múzeumok Éjszakája” című rendezvényen való előadásban való részvétel (3x színdarab), 15-70 év közötti korosztálynak (151 fő)
- 2019.10.24. Komáromi Klapka György Múzeum. Pompeii 16-71. (80 fő).
- 2019. 11.26. Budapesti Corvinus Egyetem. Szípókás rovarok rendszertana. 18-30. (26 fő)

BURAI LÁSZLÓ

- 2019. május 24. „Mozaik Múzeumtúra Roadshow” keretében előadás a Római hadseregről (2 db), 15-65 év közötti korosztálynak (246 fő)
- 2019. június 22. „Múzeumok Éjszakája” című rendezvényen való előadásban való részvétel (3x színdarab), 15-70 év közötti korosztálynak (151 fő)
- 2019. október 24. „És amit a Vezúv még elpusztított” című előadás megtartása a „Pompeii – avagy amit a Vezúv elpusztított” Múzeumok Őszi Fesztiválja keretében, „Egy újabb nap a múzeumban” című a komáromi Klapka György Múzeum által megrendezett rendezvényen, Komárom, 14-70 év közötti korosztálynak (125 fő)

ÖLVECZKY BALÁZS

- 2019. június 22. „Múzeumok Éjszakája” című rendezvényen való előadásban való részvétel (2x3=6 színdarab), 15-70 év közötti korosztálynak (151 fő)
- 2019. október 24. „A pompeii-i kutatások hatása a tudomány fejlődésére” című előadás megtartása a „Pompeii – avagy amit a Vezúv elpusztított” Múzeumok Őszi Fesztiválja keretében, „Egy újabb nap a múzeumban” című a komáromi Klapka György Múzeum által megrendezett rendezvényen, Komárom, 14-70 év közötti korosztálynak (125 fő)

KUTATÓSZOLGÁLAT

A múzeum gazdag helytörténeti könyvtára és adattári állománya külső kutatók számára, helyben olvasásra nyitva áll. A kutatók azonban – hely hiányában a teremőrök melletti helyen, a kiállító térben tudnak csak dolgozni.

A régészeti gyűjtemény feldolgozását az ELTE BTK Ókori Régészeti Tanszékének hallgatói végzik szakdolgozat és PhD-dolgozat keretében itt, vagy az egyetem ún. Brigetio raktárában.

2019-ben 55... fő kutató vette igénybe kutatószolgálatunkat
ebből: 15... alkalom: történeti kutatás (szakdolgozatok, egyéb)
40.. alkalom: régészeti kutatás (szakdolgozatok, PhD-dolgozatok, egyéb)

Kötelező szakmai gyakorlatokra fogadás: 2 táborban 40 fő
régészet: 2019. 07. 01 – 07. 25. (20 munkanap): ELTE BTK Ókori Régészeti Tszk: 40 fő

FŐBB INTERJÚK, RIPORTOK, SAJTÓ (Számadó Emese)

- Kossuth Rádió, Szombat délelőtt: interjú Komárom római koráról (felvétel: május 11.)
- Dankó Rádió: interjú a Miénk a vár rendezvényen, a komáromi múzeumból (felvétel: június 9.)
- Hazahúzó: Brigetio kincsei kiállítás. (felvétel: június 12.)
- Pézsmár Zoltán: interjú az egyes rendezvényekről
- Koltay Gábor: 750 éves Komárom című filmhez nyilatkozatok (felvétel: március 4.)
- KTV-nek interjú az egyes rendezvényekről, a Komáromi Értéktár (felvétel: február 18.) és a Múzeumfejlesztésről (felvétel: február 21.)
- HÍD TV-nek interjú az egyes rendezvényekről
- 24 ÓRA; Kisalföld; DELTA és DUNATÁJ (Észak-Komárom), internetes fórumok

FŐBB EGYÜTTMŰKÖDÉSEK:

- Komárom Város Önkormányzata
- Komárom oktatási intézményei
- ELTE BTK Régészettudományi Intézet
- Monostori Erőd Nonprofit Kft.
- Jókai Mór Városi Könyvtár
- József Attila Megyei és Városi Könyvtár
- Kecskés László Társaság
- Megyei és országos közgyűjtemények
- Szónyi Kulturális Egyesület
- Rotary Klub Komárom
- Endresz csoport
- Legio Brigetio
- Duna Menti Múzeum
- Fórum Kisebbségkutató Intézet
- Selye Egyetem
- Menház Zsidó Hitközség
- Komáromi Szekeresgazda Társaság
- Észak- és Dél-Komárom Egyházai
- Komáromi Értéktár Bizottság
- Komáromi Városi Televízió
- Magyar Képzőművészeti Egyetem
- A MNM Országos Restaurátor és Restaurátorképző Központ
- HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum
- Nemzeti Községi Intézet és Múzeum
- Árpád Múzeum, Ráckeve – vízi régészet

MUNKATÁRSOK TÁRSADALMI TISZTSÉGEI

Számadó Emese

- elnök, Komáromi Közgyűjteményi Közalapítvány
- tag, Komáromi Értéktár Bizottság

Komárom, 2020. 02. 28.

Számadó Emese

Számadó Emese
múzeumigazgató